Ч. 112 Пятниця 22 мая (3 червня) 1898. Рік VIII

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

## З Ради державної.

Звістно, що ворожбитам рідко коли удасть ся вгадати правду. Так стало ся і з тими ворожбитами, що заповідали на вчера дуже бурливе засіданє, а вслід за тим і близький конець теперішної сесиї Ради державної. Вчерашнє засіданє відбуло ся зовсім спокійно. Галериї і льожі були переповнені публикою, котра сподівала ся бурливих сцен з причини розвязаня ради громадскої, а тимчасом пос. Гоффман-Велленгоф підніс лиш спокійний протест против того розвязаня, Шенерер, Іро і Вольф, що правда, викликували, але на їх крики не зважано. Жаданє Гоффмана, щоби над его пильним внесенем розведено зараз дискусию, відкинула палата длятого, що на порядку дневнім стоїть дальша дебата язикова, а Молодочехи застерегли собі право першеньства що-до розправи над їх пильними внесенями в справі язиків. По сім розпочала ся дальша дебата язикова.

Перший промавляв пос. Гоффман-Велленгоф (з німецкої партиї людової) а бесіда его то була радше розмова з пос. Ґлекнером, Поммером, Ріхтером і другими. — Опісля говорив молодоческий посол Форшт і сказав насамперед, що по бесіді Гофмана щезла вся надія на то, щоби в комісиї язиковій можна перевести спокійну і предметову дискусию над управильненем відносин национальних та дійти до якогось порозуміня бодай що-до головних засад. Борба теперішна закінчить ся як кожда борба на житє і смерть: або убє ся противника, або самому накладає ся головою, або наконець обі сторони переконають ся, що не можуть одна другій нічого вдіяти і не позістане їм нічого иншого, як лиш помирити ся. Загальний зміст бесіди Форшта був такий, що на случай, коли би якимсь чудом справу язикову залагоджено, то Молодочехи поставлять три услівя дальшої спокійної роботи: переведенє абсолютного рівноуправненя обох народностий, ревізию конституциї з 1867 і федералістичний устрій держави. — По Форшті промавляв ще пос. Гец (німецкий поступовець) а відтак закрито засіданє і слідуюче назначено на нині.

### Знесенє стемпля від ґазет і календарів.

На вчерашнім засіданю палати послів предложило правительство слідуючий проект закона о знесеню стемпля від ґазет і календарів:

„Закон з дня .... в справі знесеня стемпля від ґазет і календарів.

За згодою обох палат Ради державної розпоряджую що слідує:

§. 1. Стемпель від ґазет і календарів зносить ся з днем 1 січня 1898 р.

§. 2. Зворот стемпля календарского, предвиджений в §. 19 закона з 6 вересня 1850 р. Д. р. д. ч. 345, не наступить що-до календарів не проданих, а стемпльованих на 1898 р. За то відпадає уплата стемпля за календарі стемпльовані ще перед днем 1 січня 1899 р. а призначені на 1899 р.

В мотивах до сего закона сказано між иншим, що правительтство доси опирало ся знесеню стемпля длятого, що розходить ся тут о позицию доходу, що виносить більше як $2^1/_2$ міліона зр. Ті взгляди фінансової натури думає тепер правительство усунути заведенем оплати від продажи цукру. Отже оба ті предложеня правительственні, в справі тої оплати і в справі знесеня стемпля, суть в тісній звязи з собою.

### Оплата від продажи цукру.

Теперішний проект закона о оплаті від продажи цукру ріжнить ся від давнійшого лиш в одній точці. В давнійшім проекті податок від продажи цукру, цукорків і лікеру був степенований: теперішний проект установляє одностайну стопу в сумі 6 зр. від метричного сотнара нетто.

Податкови сему підпадають: Цукор призначений до зужиткованя в Астриї, цукорки, кандизовані овочі, чоколяда і инші продукти та півфабрикати, що мають в собі какао, а котрі спроваджують ся в більшій скількости як 100 кільо з Угорщини або з заграниці; наконець лікери привожені в більшій скількости, як одна літра. — Впаслідок того стопа податкова від цукру в консумциї збільшить ся з 13 на 19 зр.

Закон сей має війти в житє з днем 1 серпня. Цукор, що в тім речинци буде знаходити ся в торговли в більшій скількости як 10 кільо, буде додатково оподаткований. Правительство обчисляє дохід з того жерела на 15 міл. зр.

Потребу на управильненє платні урядників державних і служби, а також знесенє стемпля від ґазет і календарів та державних мит на дорогах, обчислено на $18^1/_2$ міліона зр. Суму ту покрпе до висоти 15 міл. оплата від продажи цукру. На покрите позістаючих $3^1/_2$ міл. не придумано ніякого специяльного жерела доходу; сума та буде покрита з біжучих доходів.

Крім повисших обох проектів законів предложило правительство ще: Проект закона о взаїмнім управильненю в обох половинах держави оплат стемплевих; — закон в справі ужи-

---

14)

## Антиллї і Багама.

VI.

Ямайка. — Де спочиває тіло Колюмба.

(Дальше).

Ямайка, разом з маленькими островами Туркс в громаді багамских островів і з островами Кайманс в Мехіканьскім заливі на захід від Ямайки, займає звиж 12.000 квадр. кільометрів простору і має около 640.000 жителів, з котрих більша половина суть мурини; мулятів єсть около 122.000, а білих не більше як 15.000. Крім того суть тут ще Хінці, що приходять сюди на роботу, а від часу знесеня невільництва заходить сюди також богато Індів. Вздовж острова від заходу на всхід тягнуть ся високі гори, котрі на всході доходять аж до висоти 2236 метрів. Гори ті називають ся синими і в головній своїй масї складають ся з ґраніту, сиєніту і діориту. Долини суть вузкі а управляної землі єсть дуже мало. Остров має також богато рік, але лиш одна: Бляк-Рівер єсть сплавна. Вздовж побережа, по найбільшій части стрімкого, знаходить ся 16 добрих портів і 30 заливів, догідних на пристань для поменших суден. Підсонє єсть тут в день дуже горяче, але в ночи студене і вохке. Побереже єсть нездорове і часто прокидає ся тут жовта пропасниця, але за то гірскі сторони суть дуже здорові і жовта пропасниця ніколи тут не буває. Два рази до року бувають на острові дощі і два рази єсть посуха.

Мимо того що тут мало управляної землі, остров єсть дуже богатий у всїлякі плоди. На острові суть плянтациї тростини цукрової, кави, какао і піменту (анґлїйского перцю) та імбіру; крім того удає ся тут дуже добре і збіже. В горах знаходить ся головно олово, а відтак мідь, срібло і цина. Ліси доставляють богато цїнного дерева, як н. пр. магаґонового і кампешового. Годівля худоби єсть також дуже значна; найбільше держать тут рогату худобу а відтак коні. Остров веде велику торговлю головно славним румом ямайкским, котрий гонять тут з меляси, яка відходить при фабрикациї цукру, а котрого вивозять що року майже за 3 міліони зр., відтак кавою і цукром. Що року припливає до острова майже тисяч кораблів.

Столиця Ямайки і найважнїйше місто торговельне, Кінґстон, лежить на полудневім побережу близше всхідного кінця острова, в прекрасній долині, повній плянтаций тростини цукрової, над заливом, званим Порт-Рояль. Місто се має нині около 50.000 жителів і веде велику торговлю головно кавою, цукром, румом, імбіром і піментом. В місті суть великі і богаті маґазини, театр, стара парохіяльна церков, побудована ще в 1693 р. і кілька висших шкіл. В порті могло би помістити ся 1000 кораблів, але він замулений і через то мілкий; его боронять два форти і батериї. Від полудня заслапає его вузкий а довгий клин, на котрого кінци стоять розвалини Порт-Рояль.

Покидаючи великі Антиллї, не від річи буде сказати ще кілька слів про то, де по правді знаходить ся тїло того, що відкрив Америку, славного Христофа Колюмба. Питанє се ще до недавна було неясне, а ще й нині два міста — Гаванна на Кубі і Санто Домінґо на Гаїті — перечать ся і взаїмно собі доказують, що лиш одно з них може величати ся так дорогоцїнною памяткою. Рудольф Кронав (Cronau), котрий написав діло: „America, die Geschichte seiner Entdeckung“, їздив умисно на місце, щоби розслїдити справу, і так рішає се питанє:

Коли Колюмб дня 20 мая 1506 р. замкнув очи на віки висказав на короткий час перед смертию бажанє, щоби тїло его було похоронене в Санто Домінґо, в тім містї, де він ділав і натерпів ся. Минули літа, заким сповнено то его бажанє і аж его синовій удало ся виробити, що тіло Колюмба, котре первістно зложено в монастири Францісканів у Валлядолїдї а відтак в вартезийскій церкві в Севіллї, перевезено наконець до Санто Домінґо. Було то в часї межи 1541 а 1549 роком. Грамоти доказують, що в 1549 р. тіло було вже в тім містї. Так само суть докази на то, що тіло приміщено там в катедральній церкві, котрої будову

ваня титулу інжиніра; — провізорию бубжетову на другу половину сего року; — закон о заведеню статистики робітничої, і — закон о деяких змінах що-до податку від цукру і спіритусу.

## Вісти політичні.

Коло Сантхаґо де Куба прийшло наконець до великої битви межи іспаньскою а американьскою фльотою, але остаточний результат тої битви ніякий. Здаєсь, що Американцї хотїли дістати ся до порту коло Сантхаґо і розбити іспаньску фльоту але то їм не удало ся. Іспанцям знов не удало ся так само побити рішучо американьску фльоту. О битві сій наспіла до Мадриду така урядова депеша: Американьска ескадра під проводом адмірала Шлїя, зложена з многих кораблїв панцирних і крайсерів заатакувала фортифікациї положені при входї до заливу Сантхаґо де Куба. Наш панцирний крайсер „Крістобаль Кольон", на котрім Сервера вивісив свою фляґу, замкнув вхід до заливу і при помочи пушок з фортів змусив неприятеля уступити ся та розбив его кораблї. З Ню-Йорку доносять, що американьска фльота бомбардувала Сантхаґо через півтора години. Два ґранати упали на американьский корабель „Иова" і запалили его. Торпедовець „Портер" Іспанцї значно ушкодили. З Порто Пренс доносять знов, що Американцї сконцентрували свій огонь головно на форт Морро і зовсім розбили его.

В Парижи відбуло ся вчера відкрите нового парляменту. При виборі президента одержав кандидат умірних републиканів Дешанель 277 голосів а радикал Бріссон 276. З причини якоїсь неформальности при виборі настала бурлива сцена і вибір має ся ще раз відбути. Віцепрезидентами вибрано одного радикала і одного републикана.

## Новинки.

*Львів дня 2-го червня 1898.*

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншим на засїданю з дня 25-го мая с. р.: 1) Затвердити іменоване о. Йос. Левицкого, грекокат. пароха в Сидорові на духовного члена окружної ради шкільної в Чорткові; 2) іменувати учителями в народних школах: Йос. Плешкевича учителем 1-кл. школи в Заболотцях, Том. Стеліґу управителем 2-кл. школи в Шупарцї, Льва Онишкевича учителем 1-кл. школи в Берізці, Володим. Кузьмова в Горожаннї малій, Ник. Фащевского в Фитькові, Мар. Цїцькевичівну в Дикові, Герм. Сивакївну в Опарах, Авг. Матковску в Довгім коло Мединич, Стеф. Думинївну в Східници, Кипр. Зволковского в Свидові, Павл. Червиньску в Вербівци, Альб. Фрайнда управителем 2-кл. школи в Острові, Вас. Елїєва учителем 1-кл. школи в Маличковичах, Стан. Колодїївну молодшою учителькою 6-кл. школи женьскої в Теребовли, Макс. Рачиньского управителем 3-кл. школи в Купчинцях, Ап. Завадску молодшою учителькою 3-кл. школи в Отинї, Ан. Макаревичівну старшою учителькою 5-кл. школи женьскої в Камінцї струмиловій, Брон. Желеховского молодшим учителем 6-кл. школи мужеской в Бродах, Фил. Сливиньского молодшим учителем 5-кл. школи мужеской в Яворові; 3) перемінити від 1-го вересня 1898 школи народні: одноклясову в Путятинцях, рогатиньского повіта, на двоклясову, а пятиклясову в Старім містї на чотироклясову; 4) приймити до відомости справоздання краєвих інспекторів шкільних з люстраций: учительских семинарий в Коросні і в Тарнові, виділових шкіл в Кракові і в Вялій та шкіл народних в повітї стшижовскім, в Подгуржи і в Скавинї.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пініньский повернув з люстрациї тернопільского староства до Львова.

— **Іспит зрілости** в гімназиї Франц Йосифа у Львові відбув ся в днях 23-го до 28 мая с. р. під проводом інспектора краєвого п. Дворского. До іспиту зголосило ся 31 абітурієнтів між ними 4 екстерністів і 2 женщини. Іспит зложило 24 між тими і обі приватистки, поправити один предмет позволено трем абітурієнтам, одного репробовано на рік, а трех без речинця.

— **Руский народний театр в Перемишли** відограє сего тиждня: в четвер 2-го червня оперу „Cavalleria rusticana" при орхестрі войсковій і „Заручини по смерти" комедию в 2 актах; — в суботу „Нещасне кохане" драму в 5 діях зі співами і танцями; — в неділю 5-го „Пташник з Тиролю" оперету в 3-ех актах з музикою войсковою.

— **Наука стеноґрафії** буде заведена на пробу яко надобовязковий предмет у виділових школах віденьского округа шкільного вже в слїдуючім шкільнім роцї.

— **Войскові музики** в червни с. р. будуть грати у Львові: 2-го перед корпусною командою, 7-го і 23-го перед Намістництвом, 10-го в міскім огороді, 14-го і 30-го перед головною вартівнею, 16-го перед домом інвалідів, 21-го в парку Кілїньского, 28-го на Високім замку.

— **Антисемітскі розрухи** вибухли в Тлустім коло Залїщик. О тих розрухах пишуть: Дня 28-го мая мазурскі робітники при зелїзници т. зв. бараби зібрали ся в поли і виступали ворожо против жидів. Тогди з'явило ся трех жандармів, а коли бараби не хотїли розійтись, жандарми вистрілили і ранили смертельно одного з робітників. До умираючого в поли робітника спроваджено сьвященика і той ему удїлив св. Тайн. На слїдство приїхав комісар староства і прибула сотка драгонів. Впрочім у містї спокій.

— **Братоубийство.** В Станиславові відбула ся сими днями розправа против Станислава Чаплиньского, господаря з Березини, котрий в спорі о землю застрілив в марті с. р. свого брата Андрія. На основі вердикту судиїв присяжних засудив трибунал братоубийника на 6 лїт вязниці.

— **Львівскі злодії.** Онегди пополудни привів до поліциї у Львові поліцийний вояк Іцка Хіґера, субєкта в склепі Озиї Насса, властителя склепу з одїнем за те, що в товаристві инших жидів хотїв здерти сїрак з Івана Ґреня, парубка з Повітна коло Львова. Іван Ґрень зізнав, що прибувши з села до Львова, аби глядати роботи, стрітив на Городецкій улици незнаного чоловіка, в довгім чорнім плащи, низького росту, котрий згодив его до служби в „своїй" реставрациї. Однако при тім заявив ему, що мусить продати свій сїрак, бо в нїм не личить ходити у Львові — а купити собі міску одїж. Ґрень, вдоволений, що так скоро найшов роботу, пристав на то предложенє, а тоді завів его той незнакомий до склепу Насса і продав там сїрак, которого Ґрень ще з себе не здоймив, за 4 зр., відтак взяв гроші і утїк, полишаючи Ґреня в склепі. Склепові купчики кинули ся тепер на Ґреня і хотїли здерти з него одїнє, а з того прийшло до збіговища, так що поліциянт мусїв арештувати субєкта Хіґера і Ґреня. В поліциї віддано сїрак Ґреневи, а за злодїєм-„реставратором" заряджено слїдство.

— **Страшна пригода** лучила ся онегди в ночи на шляху зелїзничім між Клявзен і Вільнес в Тиролі. Будника, вітця 6 дїтий, переїхав особовий поїзд і страшно покалїчив. Нещасливий лежав на шинах до 7-ої години рано і жив, а по нїм переїхало в ночи по особовім ще три товарові поїзди.

---

скінчено в 1540 р., по правім боцї великого престола. Місце се призначив був цїсар Кароль V. на гробницю для Колюмбової родини. Тут похоронено пізнїйше Колюмбового сина Дієґа, помершого в 1526 р. і Людвика Кольона, сина Дієґа, помершого 1572 р., але нема нїякої звістки, коли тїла обох сих покійників перевезено з Іспанії до Санто Домінґо.

Коли в 1795 р. в наслїдок мирового договора в Базилеї Іспанія була змушена відступити остров Гаїті Французам, постановили Іспанцї забрати з собою тлїнні останки Колюмба і перевезти їх до Гаванни. Отже дня 20 грудня 1795 р. отворили в катедрі в Санто Домінґо, по правім боцї великого престола, якусь малу гробницю і виймили звідтам якусь малу оловяну домовину та кілька струпішілих костий, котрі з великою парадою завезли на Кубу і зложили в катедральній церкві в Гаваннї. Нїхто о тім не сумнївав ся, що то були тлїнні останки Христофа Колюмба, аж нараз в 82 роки опісля, дня 10 вересня 1877 р., робітники що відновляли камінний поміст в катедрі в Санто Домінґо, відкрили саме коло тої гробниці, котру отворили були Іспанцї, ще другу гробницю, в котрій була також оловянна домовина. Заким приступлено до близшого розслїду тої гробниці, запрошено найвисших урядників державних, архієпіскопа, старшину церковну і конзулів заграничних держав, що перебували в Санто Домінґо та в їх присутности отворено зовсім гробницю, що була від тої, котру отворили були Іспанцї, віддїлена стїною на 16 центиметрів грубою. Там знайдено оловяну домовину на 23 центим. високу, 44 центим. довгу а 21 і пів цент. широку, на котрої віку зверха і із середини була виписана скороченим письмом напись: Descubridor de la America, primer Almirante (відкритель Америки, перший адмірал), і Illustre y esclarecido varon Don Cristoval Colon (славний і знаменитий муж, Дон Крістоваль Кольон). По боках домовини були вирізані букви С. С. А. котрі пояснювано в той спосіб, що они значать Cristoval Colon Almirante. Пізнїйше знайдено ще в порохи в домовині круглу оловяну кулю і срібну бляшку з двома шрубками, котра, як то видко було по двох других шрубках в головах домовини, була там пришрубована і з часом відпала. З обох боків тої бляшки були написи, з котрих найдовша значить Ultima parte de los restos del primero Almirante Cristoval Colon Descubridor („послїдна частина останків першого адмірала Крістова Кольона, відкрителя").

Сей знахід викликав в цїлім цивілізованім сьвітї велике здивоване, бо можна було здогадувати ся, що Іспанцї в 1795 р. забрали з Санто Домінґо кости якогось иншого чоловіка, а Колюмбові тлїнні останки аж тепер знайдено. В слїд за тим появили ся численні спорні письма. Іспанцї стали доказувати, що цїлий той знахід єсть лиш зухвалим обманьством та обставали за тим, що правдиві мощі К. Колюмба завезено до Гаванни. Власти в Санто Домінґо і епіскоп Рок Коккія запротестували з обуренем против того і доказували рішучо, що знайдено мощі Колюмба. З безсторонних слїдителїв не було в Санто Домінґо нїкого і так стояла справа аж до того часу, коли там приїхав Кронав. Він подав просьбу до правительства, щоби ему позволено розслїдити мощі зложені в катедрі, а закім наспіла відповідь, розвідував ще инші відносини, котрі би могли роз'яснити справу. Єму ходило головно о то, чи Іспанцї забираючи мощі Колюмба з Санто Домінґо, могли помилити ся і забрати чиїсь инші кости. Отже в своїх розслїдах прийшов до переконаня, що то могло бути. Обі гробниці по правій стороні великого престола були закриті камінними плитами, на котрих не було нїяких написий а в часї межи 1541 і 1795 р. настала в помості в катедрі важна зміна, бо первістно були дві платформи одна над другою а відтак одну з них долїшну піднесено і зрівнано з горішною і цїлу землю вкрито цеглами так, що під ними обі гробниці щезли. Серед таких обставин могли Іспанцї в 1795 р. легко помилити ся, а що в гробници знайденій в 1877 були дїйстно мощі Колюмба, на то суть також ясні докази. Насамперед оловянна домовина, котру перевезено до Гаванни, не мала нїяких написий, а преці трудно припустити, щоби на домовинї, в котрій зложено так славного чоловіка, не було нїяких написий. Також і та обставина важна, що віднайдена в 1877 р. гробниця була при самій стїнї церкви, отже на певно старша, як тамта друга.

Яко найбільший закид против знаходу з 1877 р. підношено то, що оловянна домовина виглядала за надто модно, і не відповідає часови, в котрім нїби то мала бути зроблена (в 1540 р.). Однакож характер письма в написях на домовинї відповідає зовсім тим часам, коли тїло Колюмба перевезено до Санто Домінґо. Розходить ся ще лиш о то, що має значити куля, знайдена в домовинї, котра очевидно походить від якогось стрільного оружия. Єсть річию певною, що Колюмб в тім часї, коли служив іспаньскій монархії, не був пострілений, але може легко бути, що він колись перед тим, коли їздив по ріжних водах европейских, дістав кулею, котра застрягла ему в тїлї і він єї довго носив в собі. Він же сам в листї до короля іспаньского з падолиста 1502 доносить так: „Моя рана знов отворила ся і через девять днїв не було надїї удержати мене при житю". А з історії давних воєнних походів

**— Дорожня в Станиславові.** З причини пануючої дорожнї рішила станиславівска рада міска визначити на підмоги для тамошного бідного населення надзвичайний кредит в сумі 2000 зр. на закупно хлїба і иньших предметів поживи, щоби їх відпродувати по низькій цїнї потребуючим. Крім того призначено 400 зр. для роздачі меж найбіднїйших.

**— Візити в редакциях.** Для редакциї не може бути нїчо неприятнїйшого, як всїлякого рода візити, і то ще до того в редакцийний час. Впрочім то недуга межинародна, що лютує так само в Америцї як і в Европї. Та в Америцї люди практичнї і уміють давати собі раду з такого рода візитами. Так приміром в ґазетї: Little Bock Blade (Арканзас) стоїть на виднім місци таке остереженє: „Радимо Самійлови Діккінсонови не надоїдати нам за много в нашій хатї, бо инакше єго бедра можуть познакомити ся з підошвами наших ніг“. Las Vegas Minco в Новім Мехику вивісила у себе на дверах таке оповіщенє: „Вхід дозволений лиш тверезим, що хотять заплатити передплату, або дати анонс. Пяних і непередплатників викидає ся за двері. На подібну енерґічну розправу натякає і більше добродушний висказ німецкої ґазети: Granada Banner: „Щади злишними словами, не кради у нас на дармо часу; а так і ми будемо вдоволені і твоя одїж лишить ся в цїлости“. Редактор тринїдатскої ґазети: Diario написав на дверех свого дому: „Єсли сумнїваєш ся, чи маєш право увійти в сю хату, то дай волю свому сумнївови і минай двері“. Напись в одній редакциї в Ватерльо звучить так: „Вхід заборонений. Хто сюда увійде, буде викинений за двері“. Трохи воно нечемно, то правда, але щось в тім родї здало би ся і у нас.

**— На біцикли довкола сьвіта.** Дня 28 мая прибув зі Львова до Бродів на біцикли анґлійский турист Джеферсон. Він виїхав з Льондона дня 16 цьвітня с. р. і на Довер, Кале, Брукселю, Відень, Пешт, Дуклю, Перемишль, Львів, загостив до Бродів. На другий день т. є. 29 мая від'їхав Джеферзон до Росиї і через Радзивилів, Дубно, Житомир і Москву хоче на біцикли доїхати до Хіни, надїючи ся дня 16-го вересня с. р. бути назад в Льондонї.

**— Помер** о. Петро Дольницкий, сьвященик-ювілат, парох в Станиславчику, олеського деканата, в 81-ім роцї житя а 56-ім сьвященьства.

# Штука, наука і лїтература.

**— „Учителя“ ч. 10.** з дня 20 мая містить: Продовженє розвідки др. Мих. Пачовского: „Замітки до науки рускої мови в середних школах“; — початок статї: „Наукові розсліди над душею дитини; — статейку: „Наука ґіґієни в угорских школах народних“; — розвідку: про „Французске народне шкільництво“; — Вісти з руского товариства педаґоґічного, відозву комітету для обходу 50 лїтного ювілею панованя цїсаря Франц-Йосифа, всячину і постанови властий шкільних.

**— „Дзвінка“ ч. 10.** містить: Казку Андерсена: „Хоробрий жовнїр оловяний“; — стишок Уляни Кравченко: „Веснянка“; — продовженє повісти: „Ганс, малий Ескімос“; — стишок Уляни Кравченко: „Дитинї“; — питанє; — дальшу часть: „Учених розмов Николця з татком“ (про українських писателїв); — анекдотку: „Цїкавий“; — стих Уляни Кравченко: „Міжріднею“, сьміховинки, розвязку загадок з ч. 9 і ґеоґрафічну загадку.

# Господарство, промисл і торговля.

## Торг збіжевий.

**Львів** дня 1-го червня: Пшениця 12·25 до 12·50 зр.; жито 8 50 до 8·75; ячмінь броварний 7·50 до 8·—; ячмінь пашний —·— до —·— овес 8·50 до 9·—; ріпак —·— до —·—; горох 8·50 до 9·—; вика 7·30 до 7·60; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 7.50 до 8·—; гречка 9·75 до 10·50; конюшина червона галицка 35·— до 45·—; шведска —·— до —·—; біла 25·— до 40·—; тимотка 15·— до 20·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·80 до 6·—; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—

# Телеґрами.

**Відень** 2 червня. Прибула тут депутация офіцирів російского томского полку піхоти з ґратуляциями для Найд. Архікн. Людвіка Віктора з нагоди єго 25-лїтного ювилею яко властителя полку і буде нинї на авдиенциї у Є. Вел. Цїсаря.

**Будапешт** 2 червня. Коло ново ставленого дому завалило ся руштованє і привалило 65 робітників, з котрих один згинув, а прочі тяжко або легко покалїчені.

**Льондон** 2 червня. До Times доносять з Ню-Йорку, що адмірал Самсон обняв команду фльоти коло Сантхаґо яко наслїдник адмірала Шлїя.

**Ню-Йорк** 2 червня. З Кап-Гаітіен (місто на Гаїті) доносять, що американьска фльота явила ся знову коло Сантхаґо і можна сподівати ся нового бомбардованя.

**Мадрид** 2 червня. Депеша з Сантхаґо доносить, що три американьскі кораблї розбито а один підпалено.

знає ся, що люди постріляні на війнї, ходили нераз і по двайцять кілька лїт з кулею в тїлї. Можна отже припускати, що то саме було і у Колюмба і аж коли єго тїло розпало ся, то і куля з него вилетїла.

Розходить ся тепер ще о то, чиї кости завезли Шпанцї в 1795 р. до Гаванни. Коли завважити, що в тім самім часї, коли в 1877 отворено гробницю Колюмба, віднайдено по лївім боцї великого престола другу гробницю, в котрій побіч останків з костий, знайдено також останки з оловяної домовини, на котрій було виписано: „Адмірал Дон Людвик Кольон, князь Ямайки, маркі Вераґва, то вийде не що иншого, лиш то, що Шпанцї в 1795 р. забрали з катедри в Санто Домінґо кости Колюмбового сина Дієґа, а батька Кольона та завезли до Гаванни, де они ще й тепер спочивають, підчас коли правдиві мощі Колюмба знаходять ся в катедрі в Санто Домінґо.

VII.

Подїл антильских островів і походженє сеї назви. — Кілько провіянту буває на великім кораблї. — Клопіт з грішми на Антиллях і радість з марками. — Малі Антиллї: сьв. Тома, Хрістофер, Ґваделюп, Мартінїк, Санта Люция, Барбадос і Трінїдад.

Під назвою антильских островів розуміє ся нинї загально всї ті острови, які розкинені на мори межи північною а полудневою Америкою з одної сторони а межи Атлянтийским океаном і мехіканьским заливом та карайбским морем з другої сторони і дїлить ся їх на пять окремих громад, а іменно: великі Антиллї (Куба, Гаїті, Ямайка і Порторіко); острови Багама, Кайкос і Туркос; вірґіньскі острови; малі Антиллї, почавши від острова Анґвілля аж до Трінїдаду і острови вздовж венецуельского побережа, звані також „островами за вітром“. В противности до сих послїдних звуть ся малі Антиллї також „островами у вітрі“; давнїйше називано їх також карайбскими островами. В 15-ім столїтю думали люди, що межи західною Европою а Азиєю лежить якийсь великий острів, котрий називає ся Антілія (Antiglia) і від него пішла загальна назва Антиллї. Давнїйше дїлено сї острови трохи инакше: Багама і острови за вітром числено за окремі ґрупи а прочі називано Антиллями і дїлено їх на великі і малі. Подїл річ дуже взглядна а часто і байдужна; длятого в дальшій нашій подорожи по Західній Індиї будемо держати ся ще старого подїлу.

З Ню-Йорку вибираємо ся в дорогу до малих Антиллїв на пароходї „Колюмбія“. Що то за велит буде нас нести по мори, можемо найлїпше побачити із слїдуючого. Корабель лагодить ся в дорогу і набирає три тисячі тон вугля — як-раз тілько, кілько помістив би в собі поїзд зелїзничий, зложений з триста ваґонів! Але на мори хоче ся їсти і пити, а коли на кораблї їде 200 пасажирів і 347 людий залоги, то треба для них чей немало води і всїлякого провіянту. Отже корабель набирає тисяч кубічних метрів води до питя; на сам спід корабля вводять 10 телят і 20 баранів, щоби в потребі мати сьвіже мясо. Крім того набирає корабель ще 25.000 фунтів мяса, 6000 фунтів дробу і дичини, 100 бочок муки, яких 20 кругів швайцарского сира, 12.000 фляшок вина, 4000 лїтрів пива, 7000 устриць, 20.000 яєць а крім того ще величезну масу всїлякої иншої поживи та ласощів. Так заосмотрені в провіянт на чотири недїлї пускаємо ся на синє море.

(Дальше буде).

## Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898, після середно-європ. год.

### Відходять до

| | Поспішні | | | Особові | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 8·35 | 2·50 | 10·40 | 4·10 | 8·50 | 6·40 | — |
| Підволочиск | — | 1·55 | 6·— | — | 9·35 | 11·— | — |
| Підвол. з Підз. | 6·15 | 2·08 | — | — | 9·50 | 11·27 | — |
| Іцкан | 6·15 | 2·40 | — | 10·05 | — | 6·30 | 10·55 |
| Ярослава | — | — | — | 4·55 | — | — | — |
| Белзця | — | — | — | 9·55 | 7·10 | — | — |
| Тернополя | — | — | — | — | 6·55 | — | — |
| Гребенова [1]) | — | — | — | — | 9·15 | — | — |
| Стрия, Сколього [2]) | — | — | — | — | — | — | 3·00 |
| Лавочного | — | — | — | 5·20 | — | — | 7·00 |
| Зимної Води [3]) | — | — | — | — | 3·16 | — | — |
| Брухович [4]) | — | — | — | — | 2·15 | — | — |
| Брухович [5]) | — | — | — | — | 3·26 | — | — |
| Янова | — | — | — | 9·25 | 12·50[6] | 8·40[7] | — |
| Янова | — | — | — | — | — | 3·11 | 6·20[8] |

[1]) Від 10 липня дв 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 8 мая до 11 вересня. [4]) Від 8 мая до 11 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 8 мая до 11 вересня в буднї дни. [6]) Від 1 липня до 15 вересня лише в недїлї і сьвята. [7]) Від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в буднї дни. [8]) Від 1 до 31 мая вкл. що день, від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в недїлї і сьвята.

**Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.**

### Приходять з

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 1·30 | 5·10 | 8·45 | 9·15 | 6·10 | 9·10 | — |
| Підволочиск | 2·30 | 9·55 | — | — | — | 3·30 | 5·25 |
| Підвол. з Підз. | 2·15 | 9·39 | — | — | — | 3·04 | 5·— |
| Іцкан | 9·15 | 1·50 | — | — | 6·45 | 5·40 | 10·35 |
| Тернополя | — | — | — | 7·50 | — | — | — |
| Белзця | — | — | — | 7·55 | 5·25 | — | — |
| Ярослава | — | — | — | 10·45 | — | — | — |
| Гребенова Сколього і Стрия | — | — | — | — | 1·40[1] | — | — |
| Лавочного | — | — | — | — | 8·05 | — | 10·30 |
| Сколього | — | — | — | 12·10 | — | — | — |
| Брухович | — | — | — | — | — | 8.12[2] | — |
| Брухович | — | — | — | — | — | 8·31[3] | — |
| Янова | — | — | — | 7·40 | 1·01 | — | — |
| Янова | — | — | — | 7.57[4] | 8·53[5] | — | — |

[1]) З Гребенова від 10 липня до 31 серпня. [2]) Від 8 мая до 30 червня вкл. і від 16 серпня до 11 вересня вкл. [3]) Від 1 липня до 15 серпня вкл. [4]) Від 1 до 31 мая і від 16 до 30 вересня що день, а від 1 червня до 15 вересня лише в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 червня до 15 вересня лише в буднї дни.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

**За редакцию відповідає: Адам Креховецкий**

Поручає ся
**торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**



Лиш **50** кр. за **4** тягненя!

**Послїдний місяць!**

**І Головна виграна 100.000 корон і 4 по 25.000 корон**

готівкою з 20% на податок

**ЛЬОСИ ЮВИЛЕЙНОІ ВИСТАВИ**
**по 50 кр.**

**І. Тягнене: 22. червня 1898.**
**II. Тягнене: 6. серпня 1898.**
**III. Тягнене: 15. вересня 1898.**
**IV. Тягнене: 22. жовтня 1898.**

**поручають:** М. Йонаш, Кіц&Штоф, Корнман&Файґенбавм, Ґустав Макс, Самуелі&Ляндав, Шеленберґ&Крайсер, Авг. Шеленберґ і син, Сокаль&Лїліен, Як. Штро. 29

# „MODY PARYSKIE"

## ДЛЯ НАШИХ ПАНЬ!

**Найдешевше** і найгарнїйше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот, коштує:

**квартально . . 1 злр.**
**піврічно . . . 2 злр.**
**річно . . . . . 4 злр.**

Пренумерату належить присилати до Адмінїстрациї „Mód Paryskich" у Львові улиця **Личаківска ч. 27** або до

**Аґенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО**

**Пасаж Гавсмана ч. 9.**

**Числа оказові висилає ся на жадане безплатно.**

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

**Пасаж Гавсмана ч. 9,**

принимає оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).